

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 17.07.1979, sp. zn. 1 Tz 32/79, ECLI:CZ:NS:1979:1.TZ.32.1979.1

Číslo: 20/1980

Právní věta: Povinnost uvedenou v § 17 odst. 2 vyhlášky Federálního ministerstva vnitra č. 100/1975 Sb., o pravidlech silničního provozu je povinen splnit řidič motorového vozidla bez ohledu na to, zda provozovatel motorového vozidla splnil svoji povinnost podle § 6 odst. 3 cit. vyhl. či nikoli.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 17.07.1979

Spisová značka: 1 Tz 32/79

Číslo rozhodnutí: 20

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Doprava

Předpisy: 100/1975 Sb. § 6 ods. 3
§ 17 ods. 2 140/1961 Sb. § 49 ods. 1
§ 224 ods. 1
§ 224 ods. 2
§ 58 ods. 1 písm. a
§ 59 ods. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 20/1980 sb. rozh.

Povinnost uvedenou v § 17 odst. 2 vyhlášky Federálního ministerstva vnitra č. 100/1975 Sb., o pravidlech silničního provozu je povinen splnit řidič motorového vozidla bez ohledu na to, zda provozovatel motorového vozidla splnil svoji povinnost podle § 6 odst. 3 cit. vyhl. či nikoli.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 17. července 1979 sp. zn. [1 Tz 32/79](#).)

Nejvyšší soud ČSR v řízení o stížnosti pro porušení zákona shledal, že pravomocným rozsudkem okresního soudu v Rakovníku ze dne 30. 10. 1978 sp. zn. 2 T 302/78 a v řízení mu předcházejícím byl porušen zákon v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř. ve prospěch i v neprospěch obviněného. Tento rozsudek zrušil a okresnímu soudu v Rakovníku přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Pravomocným rozsudkem okresního soudu v Rakovníku ze dne 30. 10. 1978 sp. zn. 2 T 302/78 byl obviněný A. H. uznán vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák. a odsouzen podle téhož ustanovení s použitím ustanovení § 58 odst. 1 písm. a), § 59 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody na dva roky s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu tří roků. Dále mu byl podle § 49 odst. 1 tr. zák. uložen trest zákazu řízení motorových vozidel na dobu tří roků.

Podle rozsudku obviněný spáchal trestný čin tím, že dne 15. 8. 1978 kolem 6.15 hod. u samoty Zelený důl, okr. Rakovník, při vyjíždění z lesní cesty na státní silnici č. 2296 jako řidič traktoru SPZ PS 28-36 s přídatným čelním rampovačem a vzpěrou RVS nedbal zvýšené opatrnosti a nedal přednost v jízdě zleva od obce Žďár přijíždějícímu malému motocyklu SPZ RA 4371 řízenému P. H. a zapříčinil havárii, při které motocyklista utrpěl smrtelné zranění, kterému na místě podlehl.

Proti tomuto rozsudku podal ministr spravedlnosti ČSR ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. stížnost pro porušení zákona. Uvedl v ní, že okresní soud neobjasnil, zda pro typ traktoru řízeného obviněným se k zajištění bezpečnosti počítá s účastí pomocníka řidiče ve smyslu § 17 odst. 2 vyhlášky FMV č. 100/1975 Sb., o pravidlech silničního provozu, neboť složitost dopravní situace to vyžadovala. Dále uvedl, že okresní soud se nezabýval rychlostí jízdy vozidla řízeného obviněným před nehodou a neřešil otázku, zda obviněný mohl bez spolupráce pomocníka bezpečně vyjet na silnici. Obdobně nebyla dořešena otázka způsobu jízdy poškozeného.

Z protokolu o nehodě v silničním provozu je patrné, že hlavní náraz byl ve výšce 50 cm od komunikace na pravý bok malého motocyklu, na pravou přední vidlici, pravý kryt nohou a zadní blatník. Z plánku místa nehody nejsou patrné žádné stopy brzdění malého motocyklu na rozdíl od zachycených stop traktoru.

Vyšetřovací pokus byl zaměřen jen na jízdu traktoru a ke způsobu jízdy poškozeného a soud zjistil jen to, že poškozený se snažil vyhnout vlevo.

Neobjasněná zůstala i rychlost jízdy poškozeného.

Touto neúplností řízení a nesprávným hodnocením dosud provedených důkazů byl tedy porušen zákon v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř. V závěru stížnosti pro porušení zákona byl proto učiněn návrh na vyslovení porušení zákona u vedeném směru, na zrušení napadeného rozsudku a na postup podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal v rozsahu § 267 odst. 1 tr. ř. správnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i řízení, jež mu předchází, a shledal, že byl porušen zákon v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř. jak ve prospěch, tak i v neprospěch obviněného.

Z důkazů ve věci provedených lze zjistit, že k nehodě došlo při vyjíždění traktoru s rampovačem řízeného obviněným z lesní cesty na silnici. Jak v obžalobě tak i v rozsudku okresního soudu se zavinění obviněného na střetu traktoru s motocyklistou jedoucím po silnici spatřuje v tom, že obviněný jednal v rozporu s ustanovením § 17 odst. 1 vyhlášky FMS č. 100/1975 Sb., o pravidlech silničního provozu, když nedal přednost v jízdě vozidlu jedoucím po silnici.

Je dále prokázáno, že traktor, který obviněný řídil, je v důsledku přídatného rampovače a vzpěry RVS prodloužen vpředu o více než jeden metr.

Ve věci byl proveden vyšetřovací pokus, z něhož je patrné, že je velmi omezená viditelnost vlevo, odkud v kritické době přijel motocyklista, je-li traktor postaven do místa, z něhož rampovač nezasahuje do silnice.

Za tohoto stavu bylo povinností již orgánů činných v přípravném řízení provést vyšetřovací pokus přítomnosti obviněného, což se nestalo. Takto provedeným vyšetřovacím pokusem se mělo ověřit, zda se zřetelem na povahu vozidla řízeného obviněným a na situaci v terénu v místě nehody neměl obviněný splnit povinnost uvedenou v § 17 odst. 2 cit. vyhlášky, tj. zajistí bezpečné vjetí na silnici pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby, či zda byl schopen i bez takové osoby vyjet na silnici pomalu a obezřetně tak, aby vyloučil jakékoli ohrožení ostatních účastníků silničního provozu. V případě, že vyšetřovací pokus možnost bezpečného vjetí traktoru na silnici bez osoby uvedené v § 17 odst. 2 cit. vyhlášky vyloučí, bylo nutno zjistit, proč provozovatel vozidla nezajistil, aby měl obviněný takovou osobu při vyjíždění na silnici k dispozici.

Provozovatel je povinen zajistit, aby řidič měl k dispozici osobu uvedenou v § 17 odst. 2 cit. vyhlášky. Nesplní-li provozovatel tuto povinnost, odpovědnost za obstarání takové osoby je na řidiči. Nesplnění povinnosti provozovatelem však může mít význam pro míru zavinění řidiče. Ve vyjádření provozovatele vozidla je uvedeno, že pro přepravu těchto traktorů nebyly jejich závodu předány žádné zvláštní podmínky pro provoz na silnici. Toto vyjádření nemůže však provozovatel traktoru s rampovačem zbavit odpovědnosti za zajištění bezpečnosti provozu vozidla osobou uvedenou v § 17 odst. 2 cit. vyhlášky. Tuto povinnost totiž ukládá provozovateli vozidla ustanovení § 6 odst. 3 cit. vyhlášky, v němž je uvedeno, že pokud je provozovateli známo, že během jízdy nebude moci ovládat vozidlo jen řidič a bude-li to vyžadovat bezpečnost silničního provozu, je povinen zajistit, aby k jízdě byl připraven potřebný počet způsobilých a náležitě poučených osob.

Vzhledem k tomu, že zjištění těchto okolností je významné nejen pro zjištění míry odpovědnosti obviněného za souzenou nehodu, ale i pro právní posouzení stíhaného skutku a v neposlední řadě i pro spravedlivé uložení trestu, bylo nutno zrušit napadený rozsudek okresního soudu v celém rozsahu.